

Lektion 3: Viel Spaß in Wien!

(rivi 1) In Wien **gibt es** viele Sehenswürdigkeiten. Wienissä **on** paljon nähtävyyksiä.

Rakenne **es gibt** käännetään *olla*-verbillä. **Miksi lauseessa on käänteinen sanajärjestys (gibt es)?**

Monikollisen substantiivin kanssa käytetään sanaa **viele** ja yksikössä olevan substantiivin kanssa sanaa **viel**. Vrt. Viele Leute. Viel Spaß!

Das Schloss Schönbrunn... (kuvassa)

(rivi 2) ... **besucht man** gern und die Kunstmuseen auch. Schönbrunnin linnassa **käydään** mielellään ja taidemuseoissa myös.

Man-sanaa käytetään lauseen subjektina, kun kerrotaan yleisesti, mitä tehdään. Usein puhutaan man-passiivista, mutta rakenteessa käytetään yksikön 3. persoonan preesenssiä.

HUOM! Tämä **man** ei ole sama kuin substantiivi **der Mann** mies.

Myös tässä lauseessa on käänteinen sanajärjestys (besucht man). Miksi?

Schönbrunn on Habsburg-sukuisten hallitsijoiden linna Wienissä.

(rivi 3) ... **interessieren natürlich alle**. ... (kahvilat) kiinnostavat tietysti kaikkia.

Aber Florian **hat** jetzt **keine Zeit**. Mutta Florianilla **ei ole** nyt aikaa.

Kun kielto kohdistuu substantiiviin, käytetään kieltosanoja **kein** ja **keine**. Lyhyempää **kein**-muotoa käytetään **der**- ja **das**-sukuisten sanojen kanssa. Pidempää **keine**-muotoa **die**-sukuisten sanojen kanssa (die Lust) ja **monikossa**. Tämän kieltosanan paikka on substantiivin edellä.

(rivi 4) Er **trifft** Hanna und Julia im Zentrum. **Hän tapaa** ... keskustassa.

Tässä kappaleessa tutustut epäsäännöllisiin verbeihin. Monet taipuvat preesensissä kuten säännölliset verbit. Joillakin epäsäännöllisillä verbeillä yksikön 2. ja 3. persoonassa vartalon vokaali muuttuu e →i, kuten verbillä **treffen** tavata. Vrt. **ich treffe, du triffst, er/es/sie triffst**. Monikko on aina säännöllinen.

Taivuta **treffen**-verbi monikossa.

Sie besuchen das Maifest. *He menevät/käyvät vappujuhlassa.*

Huomaa taas besuchen-verbin käyttö!

(rivi 5) Der Maiaufmarsch interessiert viele Leute. *Vappumarssi kiinnostaa monia ihmisiä.*

(rivi 6) Er hat...Er (Sillä on ... upeat kulissit.) viittaa edelliseen lauseen der-sukuiseen sanaan.

Wie findet ihr die Ringstraße? Mitä mieltä olette Ringstraße-kadusta?

Mitä muuta finden voi tarkoittaa kuin *olla jotain mieltä?*

Ringstraße-katu kiertää Wienin vanhan keskustan ympäri ja sen varrella on monia tunnettuja nähtävyyksiä (kuvassa palamentti).

(rivi 7) Alle Touristen finden sie schön. *Kaikkien turistien mielestä se on kaunis.*

Pronomini **sie** viittaa die-sukuisen sanaan *Ringstraße*. (**die Straße** = *katu, tie*)

Aber ich mag sie nicht. *Mutta minä en pidä siitä.*

Verbin **mögen** pitää yksikön 1. persoona: ich mag, du magst, er mag. Monikko on säännöllinen: wir mögen, ihr mögt, sie mögen, Sie mögen.

Magst du Wien? Wir mögen Wien.

Kieltosanaa **nicht** käytetään, kun kielletään verbi tai koko lause.

(rivi 8) ... modern genug? ... (*Eikö se ole mielestäsi tarpeeksi moderni?*)

Huomaa sanojen eri järjestys saksassa ja suomessa.

So langweilig ist sie doch nicht. *Eihän se nyt niin tylsä ole.*

(rivi 9) Ich finde die Ringstraße interessant. *Minusta ... mielenkiintoinen.*

(rivi 10) Aber die Reden sind uninteressant... *Mutta puheet eivät ole mielenkiintoisia ...*

Kielteisen merkityksen voi ilmaista myös **un**-alkuisella adjektiivilla.

uninteressant = nicht interessant tai **ungern = nicht gern**

... nur Arbeit und Löhne. ...vain työtä ja palkkoja (der Lohn, die Löhne)

(rivi 11) Da hast du recht, Siinä olet oikeassa,

...aber das ist nun mal so. ...mutta niin se vain on.

(rivi 12) Es ist etwas kalt, nicht wahr? *On vähän kylmä, eikö totta?*

(rivi 13) Stimmt, es ist kein T-Shirt-Wetter. *(Pitää paikkansa,) ei ole mikään t-paita-sää.*

Aber kein Problem! *Mutta ei mikään ongelma.*

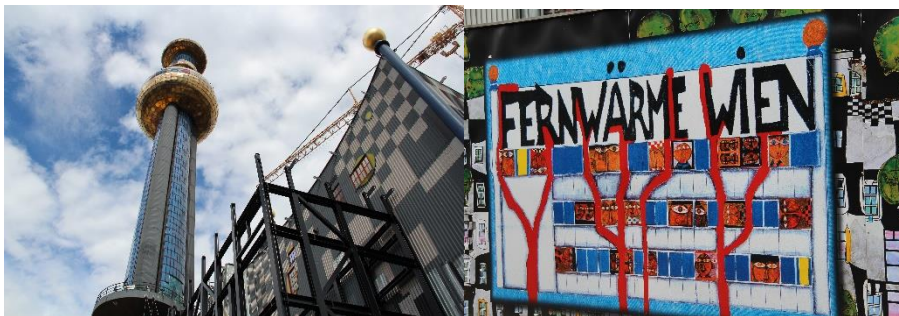
Kieltosana **kein**, koska kielto kohdistuu das-sukuiseen sanaan (das Wetter, das Problem).

(rivi 14) Vielleicht brauchen wir etwas Fernwärme? *Ehkä tarvitsemme vähän kaukolämpöä?*

(rivi 15) Wie bitte? *Anteeksi kuinka?*

Jos et kuullut, voit sanoa myös **bitte**? *Mitä?* Tai voit sanoa **Entschuldigung**? *Anteeksi kuinka?*

Kerro kurssikaverillesi, miten bitte lausutaan. Miten kaksoiskonsonantit äännetään? (Voit tarkistaa sen myös oppikirjan sivulta 9.)

(rivi 16) Die Fernwärmanlage von Hundertwasser interessiert die Freunde. *Hundertwasserin lämpövoimalaitos kiinnostaa ystäviä.*

Prepositiolla **von** ilmaistaan myös genetiiviä.

(rivi 17) Industriegebäude sind nicht immer grau und langweilig.

Teollisuusrakennukset eivät ole aina harmaita ja tylsiä.

Monikon epämääräisessä muodossa ei ole artikkelia. **Yksikössä on kaksi epämääräistä artikkelia. Mitkä?**

(rivi 18) Siehst du ...? Näetkö?

Joillakin epäsäännöllisillä verbeillä yksikön 2. ja 3. persoonassa vartalon vokaali muuttuu e → ie [i:], kuten verbillä **sehen** *nähdä*. H:ta ei äännetä kahden vokaalin välissä, mutta se pidentää edeltävän vokaalin.

Vrt. ich sehe, du siehst, er/es/sie sieht. Monikko on säännöllinen. **Taivuta sehen-verbi monikossa.**

Das Gebäude dort drüben. *Rakennus tuolla (toisella puolella).* Huomaa ääntäminen äü [oi].

(rivi 19) Toll! Die Architektur von Hundertwasser ist so schön bunt. *Hienoa! Hundertwasserin arkkitehtuuri on niin kivan värikästä.*

(rivi 20) Ich finde sie kitschig. *Minusta se on kitschiä.*

Mihin substantiiviin sie viittaa?

(rivi 21) Jetzt ist es aber nicht mehr so kalt. *...ei enää ,,*

Die Sonne scheint wieder. *Aurinko paistaa taas.*

Tässä kappaleessa opit puhumaan jonkun verran myös säästä. Vrt. *Sprechen Sie mal!*-osio s. 45.

(rivi 22) Gehen wir etwas trinken? *Mennäänkö juomaan jotain?*

Vain *gehen*-verbi on taivutettu: monikon 1. persoona. **Taivuta gehen kaikissa persoonissa. Muista ääntäminen!**

Habt ihr nicht Durst? *Eikö teillä ole jano?*

Miten haben-verbi taipuu kaikissa persoonissa?

(rivi 23) Doch! *Kyllä on!, Onpas!*

Kun haluat vastata kielteiseen kysymykseen positiivisesti, aloita vastauksesi sanalla **doch**. Vrt. *Kommst du nicht? – Doch!*

Vielleicht im Prater? *Ehkä Praterin huvipuistossa?*

Praterin huvipuisto sijaitsee samannimisellä suurella puistoalueella.

Dort ist sicher viel los. *Siellä tapahtuu varmasti paljon. Siellä on varmasti kova meno.*

(rivi 24) **Nein, keine Lust.** *Ei, ei huvita.*

Lust on feminiininen substantiivi, joten siksi **keine**.

Dort sind **zu viele Leute.** ... *liian paljon ihmisiä.*

Vrt. myös **zu heiß/kalt** = *liian kuuma/kylmä.*

(rivi 25) **Das Maifest macht mehr Spaß in Grinzing.** *Vappu on hausekempaa Grinzigissä.*

Grinzing on tunnettu lukuisista viiniravintolaistaan ja se on ennen kaikkea turistien suosiossa.

(rivi 26) Die Gruppe **nimmt** eine Straßenbahn, **fährt** zehn Minuten... *Ryhmä ottaa raitovaunun, ajaa kymmenen minuuttia...*

Joillakin epäsäännöllisillä verbeillä yksikön 2. ja 3. persoonassa vartalon vokaali muuttuu e→i, kuten verbillä **nehmen** *ottaa* tai a→ä kuten verbillä **fahren** *ajaa, matkustaa*.

nehmen: ich **nehme**, **nimmst**, er/es/sie **nimmt**

fahren: ich **fahre**, du **fährst**, er **fährt**

Mutta monikot taipuvat siis aina säännöllisesti. **Taivuta verbit fahren ja nehmen monikossa.**

(rivi 27) ... **und läuft** dann 500 Meter. ... *ja kävelee sitten 500 metriä.*

Joillakin epäsäännöllisillä verbeillä yksikön 2. ja 3. persoonassa vartalon vokaali muuttuu au→äu [oi], kuten verbillä **laufen** *kävellä, juosta*.

Vrt. ich **laufe**, du **läufst**, er/es/sie **läuft**. **Monikkohan taipuu siis säännöllisesti, joten se on sinulle jo tuttua.**

Dort **gibt es** ... *Siellä on* ...

(rivi 28) .. **viele Heurigenlokale** ... *monia viiniravintoloita.*

Heurigen on tyypillinen hyvin suosittu wieniläinen viiniravintola.

(rivi 28-29) Und **von dort sieht** auch die Donau sehr schön **aus**. *Ja sieltä Tonava näyttää hyvin kauniilta.*

Tekstin viimeisessä lauseessa esitellään yksi seuraavan kappaleen asia: eriävä yhdysverbi. Se muodostuu etuliitteestä ja verbistä. Sanastoissa etuliite erotetaan varsinaisesta verbistä vinoviivalla: **aus/sehen näyttää jltk**. Kun yhdysverbi on päälauseen ainoa verbi, on etuliite lauseen lopussa.

Vrt. Von hier **sieht** die Donau schön **aus**. *Täältä Tonava näyttää kauniilta.*

Du **siehst** gut **aus**. *Sinä näytät hyvältä.*